

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOLOŠKI FAKULTET
NIKŠIĆ

Broj:
Nikšić,

Na osnovu člana 88 stav 13 Statuta Univerziteta Crne Gore i člana 7 stav 5 Pravila postupka izbora u akademska i naučna zvanja, razmatrajući izvještaje recenzenata, Vijeće Filološkog fakulteta je na CXLVIII sjednici, održanoj 30. 03. 2022. godine, za Senat Univerziteta Crne Gore utvrdilo

PRIJEDLOG

Da se dr **GORAN RADONJIĆ** bira u akademsko zvanje – **vanredni profesor**, za oblasti Srbistika – Srpska i južnoslovenske književnosti i Opšta književnost i teorija književnosti na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Obrazloženje

Vijeće Filološkog fakulteta je nakon isteka roka od 30 dana od dana objavljivanja recenzija u „Biltenu Univerziteta Crne Gore” (broj 551 od 28. 02. 2022. godine), konstatujući da prigovora nije bilo, razmotrilo i prihvatilo izvještaje recenzenata: prof. dr Jovana Delića, redovnog profesora Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu, prof. dr Lidiје Tomić, redovne profesorice u penziji Univerziteta Crne Gore i prof. dr Kornelija Kvasa, redovnog profesora Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu i utvrdilo prijedlog da se dr Goran Radonjić bira u akademsko zvanje – vanredni profesor, za oblasti Srbistika – Srpska i južnoslovenske književnosti i Opšta književnost i teorija književnosti na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

V. F. DEKANA

Prof. dr Igor Lakić

Dostavljeno:
-Senatu UCG
-a/a

U skladu sa članom 4 stav 7 Pravila postupka izbora u akademska i naučna zvanja, Naučni odbor Senata UCG formirao je

KONAČNO MIŠLJENJE
na klasifikacionu bibliografiju kandidata dr Gorana Radonjića

I Nakon pregleda dostavljene konkursne dokumentacije kandidata dr Gorana Radonjića, Naučni odbor konstatuje da su ispunjeni uslovi za dalji nastavak procedure za izbor u akademsko zvanje.

II Mišljenje Naučnog odbora je, saglasno članu 4 stav 7 Pravila postupka izbora u akademska i naučna zvanja, sastavni dio konkursnog materijala i Fakultet ga dostavlja recenzentima zajedno sa ostalom konkursnom dokumentacijom.

Broj: 01/8 - 1131/2

Podgorica, 02.12.2021 godine

U IME NAUČNOG ODBORA

Prof. dr Irena Orović

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Nakon brižno proučene konkursne dokumentacije, kao i ličnog poznavanja rada kandidata, zaključujem da kandidat poseduje sve potrebne naučno-istraživačke, pedagoške i stručne reference koje se zahtevaju Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja, te sa zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore **da dr Srđu Aleksića izabere u zvanje redovnog profesora** Građevinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof.dr Zlatko Marković, dipl.inž.građ.
Građevinski fakultet Univerziteta u Beogradu

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblasti: **Srbistika – Srpska i južnoslovenska književnost i Opšta književnost i teorija književnosti** na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 18.04.2021.godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR GORAN RADONJIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođen sam 9. avgusta 1971. u Podgorici. Osnovnu školu završio sam u Podgorici. Dobitnik sam diplome „Luča“. Srednju školu završio sam u Danilovgradu.

Školske 1990/1991. upisao sam se na Odsjek za srpskohrvatski jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Nikšiću. Diplomirao sam 9. jula 1995. godine, nakon manje od četiri godine studiranja (školske 1992/1993 bio sam na odluku vojnog roka tokom koga mi je mirovao status studenta), sa prosječnom ocjenom 9,34. Ocjena na diplomskom ispitu bila je 10. U toku studiranja nagrađen sam novčanom nagradom od Univerziteta Crne Gore.

Postdiplomske studije upisao sam 1995. godine na Filološkom fakultetu u Beogradu, smjer Nauka o književnosti, i položio ispite sa prosječnom ocjenom 9,80. Magistrski rad „Zbirka pripovjedaka kao granični žanr u srpskoj književnosti pedesetih do sedamdesetih godina XX vijeka“ odbranio sam 18. jula 2001. godine pred komisijom: prof. dr Novica Petković, prof. dr Ljubiša Jeremić, prof. dr Jovan Delić.

Od avgusta 2003. do jula 2004. kao stipendista Junior Faculty Development Programa, u organizaciji Američkog savjeta za međunarodno obrazovanje (American Councils for International Education), boravio sam u SAD, na univerzitetu u Tenesiju, Noksvil, Tenesi.

Doktorsku disertaciju „Modeli pripovijedanja u srpskom i američkom romanu šezdesetih i sedamdesetih godina XX vijeka“ odbranio sam 13. novembra 2009. na Filološkom fakultetu u Beogradu pred komisijom: prof. dr Jovan Delić, prof. dr Radojka Vukčević, prof. dr Zoran Paunović, dr Bojan Jović.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Radni odnos sam zasnovao 1. novembra 1995. na Filozofskom fakultetu u Nikšiću kao saradnik za predmet Teorija književnosti. U zvanje asistenta biran sam 2002. godine.

U zvanje docenta izabran sam 17. II 2011. za predmete: Teorija književnosti sa stilistikom, Teorija književnosti (versifikacija i književna pragmatika), Pisanje eseja, Pisanje književne kritike, Književnost i film i Kreativno pisanje, na Studijskom programu za srpski jezik i južnoslovenske književnosti.

Predmeti Teorija književnosti sa stilistikom i Teorija književnosti (versifikacija i književna pragmatika) su prilikom reakreditacije Filozofskog fakulteta transformisani u Teorija književnosti I i Teorija književnosti II.

Sem predmeta na koje sam biran, od školske 2014/2015. držim predavanja iz Opšte književnosti I i Opšte književnosti II, koji su transformisani u Svjetska književnost I i Svjetska književnost II na Studijskom programu za srpski jezik i južnoslovenske književnosti. Na master studijama predajem Savremenu svjetsku književnost.

Školske 2012/2013. i 2013/2014. predavao sam Savremene književne teorije na postdiplomskim studijama na Univerzitetu u Banjoj Luci.

U oktobru 2016. reizabran sam u zvanje docenta za grupu predmeta Teorija književnosti I, Teorija književnosti II, Pisanje eseja, Pisanje književne kritike, Književnost i film i Kreativno pisanje na Studijskom programu za srpski jezik i književnost.

Od školske 2019/2020. izvodim nastavu na Fakultetu dramskih umjetnosti, na predmetima Svjetska književnost I i II, na studijskim programima Film i mediji i Drama i pozorište, kao i Komparativna književnost I i II na specijalističkim studijama na smjeru Filmska i TV režija. Školske 2020/2021 predavao sam Svjetsku književnost na Fakultetu likovnih umjetnosti, na smjeru Grafički dizajn.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA

(SPISAK REFERENCI DAT JE U BILTENU UNIVERZITETA BR. 263 OD30. XII 2010. I BR. 376 OD 4. IV 2016)

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	24
Broj referenci*broj bodova		2*10		2*14		
1.2. Radovi objavljeni u časopisima	1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.		37,5
Broj referenci*broj bodova	1*5	7*28	3*4,5			
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima		1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.		34
Broj referenci*broj bodova		15*30	4*4			
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje			1.4.1.	1.4.2.		
Broj referenci*broj bodova						
1.5. Recenzije		1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.		1
Broj referenci*broj bodova			1*1			
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST						96,5
2. UMJETNIČKA DJELATNOST						
Premijerno predstavljanje	2.1.	2.2.	2.3.	2.4.	2.5.	2.6.
Broj referenci/broj bodova						
UKUPNO ZA UMJETNIČKU DJELATNOST						
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST						
3.1. Udžbenici		3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.	5
Broj referenci*broj bodova			3*5			
3.2. Priručnici		3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.		
Broj referenci*broj bodova						
3.3. Gostujući profesor				3.3.1.	3.3.2.	
Broj referenci*broj bodova						

3.4. Mentorstvo	3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.	
Broj referenci*broj bodova				
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada)				10
UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST				15
4. STRUČNA DJELATNOST				
4.1. Stručna knjiga	4.1.1.	4.1.2.		
Broj referenci*broj bodova				
4.2. Urednik ili koeditor	4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.	
Broj referenci*broj bodova		1*4		4
4.3. Stručni članak		4.3.1.		
Broj referenci*broj bodova		3*3		3
4.4. Objavljeni prikazi		4.4.1.		
Broj referenci*broj bodova		6*3		3
4.5. Popularno-stručni članci		4.5.1.		
Broj referenci*broj bodova				
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost		4.6.1.		20
Broj referenci*broj bodova				
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST				30

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Radovi u naučnim časopisima			
M4 Poglavlje u monografiji nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Радоњић, Горан. Уз Тумачења књижевних текстова I и II Милоша Вукићевића. Поговор у: Милош Вукићевић, <i>Тумачења књижевних текстова II</i> . Подгорица: Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори, 2021. 317–320. ISBN 978-9940-580-92-6. COBISS.CG-ID 16971780.	2	2
Q4 Rad u međunarodnom časopisu (ostali časopisi indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Radonjić, Goran. Konformizam kao upotreba znanja: Bertolucci, platon, pećina. <i>Filozofska istraživanja</i> .	6	6
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Радоњић, Горан. Његошева обрада приче о Батрићу Перовићу. <i>Зборник Матице српске за славистику</i> , бр. 99, 2021. 371–382. UDC 821.163.41.09 Njegoš P. P. II. https://doi.org/10.18485/ms_zmss.2021.99.22 .	4	4
Q6 Rad u časopisu nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Радоњић, Горан. Између бурета и утопије. Фрагменти о космополитизму и аутошовинизму, у: <i>Летопис Матице српске</i> , књ. 502, св. 1–2, јул–август 2018. 60–66. ISSN 0025-5939. UDK 82(05). COBISS.SR-ID 7053570.	2	1,5
2.	Радоњић, Горан. Валцер за рањеника. <i>Летопис Матице српске</i> , књига 507, свеска 3, март 2021. 373–376. ISSN 0025-5939. UDK 82(05). COBISS.SR-ID 7053570.	2	1,5
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Радоњић, Горан. Аспекти поезије Борислава Радовића: од бјелине до дослуха, у: Драган Хамовић (ур), <i>О поезији и поезици Борислава Радовића: зборник радова</i> , Београд: Институт за књижевност и уметност, Библиотека града Београда, 2017. 107–119. ISBN 978-86-7095-227-0. COBISS.SR-ID 228674828. UDK 821.163.41.09 Радовић Б. (082).	2	2
2.	Радоњић, Горан, „Алекса Шантић као пјесник апокалипсе“, у: Јован Делић, Бојан Чолак (ур), <i>Песничке теме и поетички модели Алексе Шантића: зборник радова</i> , Београд / Требиње: Институт за књижевност и уметност / Дучићеве вечери поезије, 2017. 171–189. ISBN 978-86-7095-232-4. COBISS.SR-ID 230029068. UDK 821.163.41.09 Шантић А. (082).	2	2
3.	Радоњић, Горан, „Мотив доласка у Андрићеву прозу и приповиједање као интерпретација прича“, у: Мило Вуксановић (ур), <i>Дело Иве Андрића</i> , Београд: САНУ, 2018. 517–529. ISBN 978-86-7025-773-3; COBISS.SR-ID 264904972; 821.163.41.09 Андрић И. (082), 821.163.41.09*19*(082).	2	2

4.	Радоњић, Горан, „Структура pjesничке књиге <i>Камена чтенија</i> Ивана Негришорца“, у: <i>Српско језичко и књижевност наследије на простору данашње Црне Горе. Српски језик и књижевност данас: зборник радова са Другог међународног научног скупа одржаног у Подгорици 26–28. маја 2017. године</i> , главни и одговорни уредник Ј. Стојановић, Подгорица: Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори; Нови Сад: Матица српска; Бања Лука: Матица српска – Друштво чланова Матице српске у Републици Српској, 2019. 777–782. УДК 821.163.4.09-1.	2	2
5.	Радоњић, Горан М. Приступ Павла Поповића Негошевом „Горском вијенцу“ и позитивизам. Научни састанак слависта у Вукове дане / [ed. Љиљана Јухас Георгиевска, Бошко Сувајџић, Славко Петаковић, Предраг Петровић, Валентина Питулић, Ана Кречмер, Герхард Ресел, Галина Тјатко, Бобан Ђурић]. - ISBN 978-86-6153-576-5. - Vol. 48, No. 2, 2019. 55-64. ISSN 0351-9066. https://doi.org/10.18485/msc.2019.48.2.ch5	2	2
6.	Радоњић, Горан М. „Данило Киш и идеал енциклопедије“. Научни састанак слависта у Вукове дане / [ed. Бошко Сувајџић]. - ISBN 978-86-6153-643-4. - Vol. 49, No. 2 (2020). 199-209. ISSN 0351-9066. https://doi.org/10.18485/msc.2020.49.2.ch18	2	2
7.	Радоњић, Горан. Путопис <i>Љубав у Тоскани</i> Милоша Црњанског: функције и значења. Слободан Владушић (ур). <i>Дани Милоша Црњанског: Путописи Милоша Црњанског, 2020: зборник текстова са манифестације „Дани Милоша Црњанског“</i> , 28-29. новембар 2020. Нови Сад: Матица српска / УГ Суматра, 2021. 161–188. ISBN 978-86-7946-351-7. COBISS.SR-ID 40371209. 821.163.41.09 Crnjanski M. (082.2).	2	2
Stručne monografije i knjige			
Uređivačka i recenzentska djelatnost			
R4 Uredništvo u nacionalnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Član uređivačkog odbora časopisa <i>Oktoih</i>	2	2
2.	Član redakcije časopisa <i>Logos & Littera</i>	2	2
R6 Uređivanje monografije nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Уредник књиге: Милош Вукићевић, <i>Тумачења књижевних текстова I и II</i> . Подгорица: Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори, 2021.	2	2
Ostala stručna djelatnost			
1.	Уредник „Трибине у Матици“, Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори, Подгорица.		
2.	Члан жирија награде „Бескрајни плави круг“ за роман године, од 2019.		
3.	Радоњић, Горан. Андрићеви доласци, причање и права егзистенција. <i>Тирилица</i> , бр. 1. сриједи, 9. август 2017. (Уводни текст првог броја новооснованог културног додатка уз дневни лист <i>Дан</i> .)		

2. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

2 PEDAGOŠKA DJELATNOST			
P8 Gostujući profesor na univerzitetima u okruženju koji nisu rangirani u prvih 500		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Predavanje po pozivu, Filološki fakultet u Beogradu, 12. XII 2017	2	2
P10 Na master studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Бојан Рајевић (2/2011), „Облици и функције коментара у приповијеткама Александра Тишме“, одбрањен 6. VII 2020.	2	2
P11 Na specijalističkim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Маја Гојковић (4063/95), „Лик Ане Карењине у Толстојевом роману“, одбрањен 24. VI 2017.	1	1
2.	Марија Јањушевић, „Лик Медеје у Еурипидовој трагедији“. Одбрањен 4. X 2017.	1	1

3.	Александра Недовић (6/16), „Женски ликови у Времену чуда Борислава Пекића“, одбрањен 19. III 2019.	1	1
4.	Никола Пековић (7/16), „Нарација у роману <i>Крик и бијес</i> Вилијема Фокнера“, одбрањен 16. IV 2019.	1	1
5.	Сташа Вукић (2/19), „Слика жене у дјелима <i>Нечиста крв</i> Борисава Станковића и <i>Аникина времена</i> Ива Андрића“, одбрањен 4. XI 2020.	1	1
Kvalitet nastave			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Kvalitet pedagoškog rada na osnovu ocjena na anketama i izvještaja prodekana za nastavu. Ocjene se kreću od 4,87 do 5.	do 5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUCNOISTRAŽIVAČKI RAD	12	47	27	123,5
2. PEDAGOŠKI RAD	7	12	14	29
UKUPNO	20	60	53	164,5

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidat Goran Radonjić diplomirao je 1995. na Odsjeku za srpskohrvatski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, magistrirao je na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu 2001. sa temom *Zbirka pripovjedaka kao granični žanr u srpskoj književnosti pedesetih do sedamdesetih godina XX vijeka*, a doktorsku disertaciju *Modeli pripovijedanja u srpskom i američkom romanu šezdesetih i sedamdesetih godina XX vijeka* odbranio je 2009. godine, takođe na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Samim ti, kandidat Goran Radonjić ispunjava uslove predviđene Zakonom i Pravilima i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

ANALIZA NAUCNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Uvid u priložene bibliografske jedinice koje je Goran Radonjić objavio nakon prethodnog izbora pokazuje da je kandidat objavio značajan broj radova u uglednim publikacijama i kod eminentnih izdavača. U fokusu njegovog istraživanja su teorijski problemi u proučavanju književnosti, pitanja pripovijedanja, enciklopedičnost, istraživanje žanrova, tumačenje poezije, komparativno proučavanje, metodološki aspekti u pristupu književnosti, odnos književnosti i drugih umjetnosti, unutar koga je posebno istaknut odnos između književnosti i filma. To govori o njegovoj radoznalosti i upućenosti u savremene metode u proučavanju književnosti i umjetnosti, i o sposobnosti za primjenu novijih pristupa na najznačajnije stvaraoce, kao što su Njegoš, Andrić, Crnjanski, Kiš, Šantić, Radović, Bertoluci, ali i na preispitivanje uglednih tumača i njihovo prevrednovanje u novom kontekstu.

U radu „Danilo Kiš i ideal enciklopedije“, objavljenom u zborniku sa međunarodnog slavističkog skupa, Radonjić tumači jedan od ključnih elemenata u poetici Danila Kiša, enciklopediju. Takav pristup u vezi je sa opštim karakteristikama savremenosti, kada su posebno aktuelna pitanja interpretacije, statusa književnosti, znanja i moći. Radonjić pokazuje kako se motiv enciklopedije javlja kod Kiša na različite načine, kao lektira, kao izvor za pripovijedanje, ali i kao idealan tekst. U enciklopedijskom narativu ističe dva elementa kao najvažnija: na jednoj strani znanje, na drugoj žanrovsku i stilsku raznovrsnost. Problemizuje i autoritet koji se enciklopediji obično pripisuje, s obzirom na to da se u njoj, uprkos prividnoj objektivnosti, može otkriti volja da se vlada mišljenjem o stvarnosti. Posebno tumači Kišovu pripovijetku „Enciklopedija mrtvih“, u kojoj je tematika dvostruka: junakinja izlaže metafikcijsku priču o jednoj enciklopediji kao idealnom tekstu, a i priču o životu svog preminulog oca. Stvara se, smatra Radonjić, potencijal za dvostruk efekat. Ta enciklopedija može junakinji pružiti utjehu i oslobođenje od traume. Istovremeno, može se čitati i kao svojevrsna kritika enciklopedije, ukazivanje na opasnosti koje postoje u upotrebi knjige, zbog moći

koju ona ima. Knjige, dakle, mogu djelovati na različite načine, pri čemu interpretacija ima važnu ulogu.

U radu „Motiv dolaska u Andrićevoj prozi i pripovijedanje kao interpretacija priča“, koji je štampan u zborniku sa skupa koji je oorganizovala Srpska akademija nauka i umjetnosti, razmatra se motiv koji je kod Andrića stalno prisutan, od prve pripovijetke, „Put Alije Derzeleza“, pa do pripovjedačkog vijenca *Kuća na osami* i romana *Omerpaša Latas*, koji su posthumno objavljeni. Dolazak je u vezi sa tematikom, kompozicijom, karakterom pripovijedanog svijeta, a i sa naracijom. Radonjić vidi jedan opšti model svijeta koji se kod Andrića varira. Svijet na početku teksta djeluje kao statičan i zatvoren, a onda se dolaskom nečega novog i neobičnog taj svijet uzburka i pokaže novo lice, da bi se onda, barem prividno, vratio u prethodno stanje. Ideju o nepromjenljivosti svijeta zastupaju mnogi Andrićevi likovi, i to kako akteri, tako i različiti pripovjedači. Pogled na svijet tih junaka određuje karakter događaja, pa je karakteristično da oni umanjuju značaj nekim događajima, ili im čak uskraćuju i sam status događaja. Andrićevi pripovjedači slušaju ili čitaju tuđe priče, a onda ih interpretiraju i preoblikuju. Radonjić zaključuje, da je Andrić u suštini interpretator priča, jer nastoji da dođe do zaključka o čovjeku i svijetu, a i zato što upoređuje različite priče i prosuđuje o njima.

Sposobnost za uočavanje važnih, i u kritici nedovoljno primijećenih, aspekata kod velikih pisaca Radonjić pokazuje i u radu „Aleksa Šantić kao pjesnik apokalipse“. Uz detaljnu analizu jedne od najboljih Šantićevih pjesama, soneta „Žetoci“, Radonjić skreće pažnju na to da na razumijevanje i prevrednovanje tog našeg klasika utiče ne samo ukus čitalaca nego i kontekst. Misao o apokalipsi, snažno prisutna u naše vrijeme, podstiče novo viđenje ne samo te Šantićeve pjesme nego i mnogih drugih. Posmatrajući Šantića u okviru tradicije apokaliptičke književnosti, Radonjić otkriva čitav niz pjesama koje aktualizuju tu temu, primjećujući da je taj pjesnik stvarnost doživljavao u biblijskim slikama i slikama iz narodne mitologije. Apokalipsu kod Šantića posmatra na četiri nivoa. Prvi se tiče ličnog, drugi kolektivnog iskustva, treći je u vezi sa propadanjem patrijarhalne kulture, a četvrti se tiče čovjekove egzistencije. Prema Radonjiću, Šantić je svijet vidio kao dvostruk, kao borbu između dvije sile, dva principa, pa stalno varira slične slike, čije značenje ide nekad u jednom, nekad u drugom pravcu – nekad ka slutnji katastrofe, a nekad ka slutnji harmonije.

Izabrani radovi ilustruju Radonjićeve sposobnosti za tumačenje tekstova, za njihovo razmatranje u književnom kontekstu i u kontekstu kulture, kao i za izvođenje teorijskih zaključaka o književnim temama, tehnikama, žanrovima, i uopšte o prirodi književnosti. Pozivi na najprestižnije naučne skupove u nas govore o afirmaciji koju je Radonjić stekao i o doprinosu koji daje našoj nauci o književnosti.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Goran Radonjić ima ozbiljno pedagoško iskustvo i na brojnim predmetima, među kojima je neke kurseve sam osmislio, koristeći, između ostalog, iskustva sa usavršavanja na univerzitetu u SAD. Svom pozivu pristupa odgovorno, sistematično i posvećeno. U radu

pokazuje smisao za inovativnost i za korišćenje novih nastavnih metoda. Poziv da predaje na postdiplomskim studijama na drugom univerzitetu znak je i da je njegov rad zapažen i cijenjen. To važi i za predavanje po pozivu na drugom univerzitetu. Mentor je i član komisije za odbranu radova na nivou osnovnih i postdiplomskih studija. Visoke ocjene na studentskim anketama znak su kvaliteta njegove nastave i pedagoškog rada u cjelini.

STRUČNA DJELATNOST

Višestruka je stručna djelatnost kolege Radonjića. Aktivan je u organizovanju tribina, promocija i priređivanju publikacija. Član je redakcija naučnih časopisa. Autor je nastavnih programa, u čemu je pokazao inovativnost i kreativnost. Poziv da bude član žirija za regionalnu nagradu za roman godine pokazuje da se vjeruje u njegov estetički sud i stručni integritet.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	12	47	27	123,5
2. PEDAGOŠKI RAD	7	12	14	29
UKUPNO	20	60	53	164,5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Kandidat Goran Radonjić je jedan od najboljih srbista i komparatista u cijelom regionu i odavno zaslužuje profesorsko zvanje. Vrlo je osposobljen za tumačenje književnih djela i ima istančan estetski ukus. Jedan je od književnoteorijski i metodološki najutemeljenijih naučnika i nastavnika u nauci o književnosti. Njegovi radovi pokazuju izuzetnu upućenost u savremenu svjetsku teorijsku literaturu. Njegov status u akademskom svijetu, među kolegama, u regionu i u inostranstvu, računajući i SAD, izuzetno je visok, o čemu svjedoče njegova predavanja po pozivu na drugim univerzitetima, kursevi na postdiplomskim studijama i duži boravak na naučnom usavršavanju.

Visoko ocjenjujući naučni, pedagoški i stručni rad kandidata, sa zadovoljstvom predlažem **da se doc. dr Goran Radonjić izabere u zvanje vanrednog profesora** za oblasti Sribistika – Srpska i južnoslovenske književnosti i Opšta književnost i teorija književnosti na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT
Prof. dr Jovan Delić
Dopisni član SANU

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Доцент др Горан Радоњић конкурисао је за избор у звање из области Србистика – Српска и јужнословенска књижевност и Општа књижевност и теорија књижевности на Студијском програму за српски језик и јужнословенске књижевности Филолошког факултета Универзитета Црне Горе. Увид у документацију показује да кандидат Радоњић испуњава предвиђене услове.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

У досадашњем научном, стручном и педагошком раду, и у односу на радове које је објавио и резултате свог рада, доц. др Горан Радоњић је и у претходном избору показао висок степен стручности у раду и књижевнотеоријском тумачењу српске и свјетске књижевности и филма.

За избор у звање ванредног професора доц. др Горан Радоњић има довољан број радова који показују да је ријеч о изграђеном и даровитом проучаваоцу књижевности и умјетничког стваралаштва у ширем смислу. У областима Науке о књижевности и Опште књижевности с теоријом књижевности, доприноси научној и теоријској мисли радовима и књигама које се односе на анализу књижевних дјела, књижевних феномена и појава, као и умјетничких поступака и специфичности у организацији текста, у односима типа и начина приповиједања, када је ријеч о прози и других књижевних аспеката, када се ради о поезији и њеним особинама у структури и одређењу поетских нијанси, одређујућих у анализи и тумачењу. Доц. др Горан Радоњић пише радове с компаративним приступом предмету проучавања, видљивим и у књизи *Фикција, метафикција и нефикција: модели приповиједања у српском и америчком роману шездесетих и седамдесетих година 20. вијека*.

Да би се сагледала научна компетентност и способност кандидата доц. др Горана Радоњића за избор у звање ванредног професора, указаћемо на три рада из прегледа објављених радова.

У раду „Аспекти поезије Борислава Радовића: од бјелине до дослуха“ у оквиру *Поетичких истраживања* Института за књижевност и уметност, Београд, „О поезији и поезици Борислава Радовића“, сагледава је поетичка особеност Радовићеве поезије. Аутор рада полази од природе Радовићеве поезије, односно идеје пјесничког трагања у стиху. Полазећи од Радовићевог мишљења да је процес пјесничког стварања ослоњен на идеју „изјашњења о наслеђу“, аутор рада открива у чему се састоји поетска знаковност Радовићевог додира са традицијом и поезијом. Изабиле поетског наслеђа омогућава аутору рада да пјесникове паралеле критички одреди у разлици поређења. Радоњић сматра да Радовићева поезија гради нове поетске просторе, засноване на сложеном односу „стварности наслеђа и стваралачког процеса“.

Радоњић полази од два аспекта читања и тумачења поезије, од поезије као онтологије изабраног предмета и од поезије као средства рефлексије о „самој поезији“ или рецепцији начина на који се поезија значењски одређује. Аутор рада усмјерава анализу на аутопоетичке моменте Радовићеве поезије, на његов однос према пјесничким облицима и умјетничким средствима, према „наслеђу“ које детерминише његов пут или га преиначава и мијења, зависно од сопствене, индивидуалне суштине властитог пута. У центру истраживања је умјетнички поступак и у њему поетски облици који се према пјесниковом „знању“ и „осећању“ граде у односу на „избор и вредновање наслеђа“. Пјесме оправдавају разлог настајања, садржан у поетском дијалогу с традицијом, у реafirмацији и ситуирању наслеђа у новом изразу и новој поетској стварности. Постоји, каже Радоњић, сродност са оним што се наслеђује, али и разлика у односу на једну завршеност која се наслеђује управо новином – Радовићевом поезијом која, својим пјесничким облицима, улази у књижевну традицију. Кључна мисао је да се „двострукост“ стваралачког чина огледа „због обликовања пјесме и због обликовања/преобликовања наслеђа“, као и односа елиотовски схваћене традиције и индивидуалног талента, те бахтиновске „говорне разноликости“ када су у питању, како наводи Радоњић, „теме, мит, филозофија, идеологија и много тога још“.

У раду је дата приммијењена анализа Радовићевих пјесам како би се кроз конкретизацију стваралачког процеса уочила веза између пјесникове рефлексије и епифаније. На трагу тог јединства, Радоњић закључује да се код Радовића „одвија више процеса: опажање неког призора, његово онеобичавање, повезивање са наслеђем, превредновање тог наслеђа, актуализовање читања, језичко обликовање свега тога“. Радоњић критички сагледава modele пјесничког обликовања наслеђа, стварност пјесме и самог писања, указујући на митопоетску и другачију визију призора из стварности или историјског и другог искуства. У раду се налазе и релевантни критички ставови других аутора, што говори о интертекстуалности анализе, која, такође, комплементарно потврђује да је ријеч и о Радовићевој полифонијској структури поезије. Непосредном анализом пјесме „Живот вина“, Радоњић доводи у везу природу текста и полифонију значења, најављену насловом рада или начинима „преображавања“ поетских садржаја у језику и процесима „дуге патње изговора“.

У раду „Конформизам као употреба знања: Бертолучи, Платон, пећина“ аутор „испитује интертекстуалне релације између Бертолучијевог филма *Конформиста* и Платонове алегоричке о пећини“. Рад је оригиналан, заснован на интертекстуалној анализи филма у контексту античког текста и

романа или о суочавању значења између романа *Конформист* (1951) Алберта Моравије, Бертолучијевог филма под истим називом (1970) и Платонове метафоре о пећини, која подразумева метафору знања и узрастања које човјека ослобађа, еманципује, унапређује. Перспективе Платоновог примјера у Бертолучијевом филму тичу се злоупотребе знања ради властитог конформизма. На размеђи два мисаона тока, „Бертолучијев филм дефинише простор у коме се као кључно питање поставља одговорност појединца, и његов положај у свијету посматра кроз однос према идеологијама и политичким праксама“, каже аутор рада, упућујући на хуманистичку димензију стваралаштва (умјетности, философије), „које могу бити средства за одбрану од нихилизма и незнања“.

Конотација пећине као затвореног простора и стања духа као несводиве и друге реалности говори о позицији бића у свијету, као и о одређењу себе у њему. Мотивација изласка из једног, потом дијалогски оствареног сазнања о непознатом, кроз сазнања себе и свијета, отвара и перспективу рецепијента самог текста и његовог значењског простора. Радоњић указује на три нивоа перцепције – на антрополошки, политички и психолошки фактор аутореференцијалне позиције бића. И док се Сократ жртвује због истине, како би, својим примјером, утицао на слободу човјека да говори, да чини, да постоји, Платон својим текстом иницира потребу за самопреиспитивањем. Платонова прича о пећини, сматра Радоњић, „има снагу мита“ и „алегорезу – ... примарно недословно значење“, а Бертолучијев филм извјесно Платонову алегорију, али не и алегорезу. Радоњић сматра да филм „није ни пука илустрација Платонове алегорије – јер проблематизује неке Платонове елементе и уноси нове, нити представља нову алегорију. Бертолучи контекстуализује, историјски ситуира интерпретацију Платона, и то двоструко: упућује на доба фашизма, али и на аналогije са временом у ком је филм настао“. Радоњић тумачи својства једног и другог избора сазнања, отварајући универзална значења која садрже „релевантност и Платона и Бертолучија у нашем савременом контексту“.

Свеобухватност тумачења укључује аспекте стварања – аудиовизуелну интерпретацију Платона и с тим у вези посматрање филма као интерпретације, с једне стране, („филм као интерпретација филозофије, филм као филозофија“), и с друге, стварања, грађења „свијета уопште, Платоновим појмовима и сликама“. Анализа појма „конформист“ у Бертолучијевом филму и у Моравијевом роману укључује контекстуализацију Платонове приче. Филмска прича говори да главни јунак Марчело није живио у фашизму од дјетињства, он прије њега носи успомене на један другачији свијет, док Платонове затвореници нијесу у могућности да имају другачије искуство, јер у пећини живе од дјетињства. Марчело сагледава свијет и под утицајем антифашистичке идеологије свог професора, што говори да је пут његовог избора у складу са негативним утицајем сопственог избора („Он, уствари, свјесно (и слободном вољом) бира да приступи фашистичком покрету“), закључује Радоњић, са веома добро осмишљеном идејом да се Марчело, у ствари, одређује за „већину“, по којој, као у „нормалном стању“, може бити и фашиста и антифашиста. Недостаци и парадокси једног и другог су еротске и друге искључивости бизарног и трагикомичног, са симболиком хаоса и истином да „нормалност какву јунак тражи не постоји“.

Анализа филма и његовог језика дата је структурном анализом, с упућивањем на важне сцене и моменте ликова и догађаја који, суштински, посједују тему егзистенције, од „трагања за истином“ до „човјековог дјеловања, и то у политичкој сфери“. Радоњић објашњава мотиве, њихове визуелне ефекте, значењске сигнале, сугестије филмски остварених свјетлосних ефеката („Помјерање од неонске ка дневној свјетлости имплицирало би и да се као гледаоци од идеолошке слике, привида, крећемо ка истинитој слици, ка реалности“), потом, указује на трансформативност филмских слика и музике, до увјерења да „како филм буде одмицао, схватамо да то није путовање ка личној трансформацији и слободи, него пут ка злочину. А у епилогу филма јунак ће стићи у амбијент који је аналоган Платоновој пећини“.

Радоњић пише о значењу мјеста радње у филму, о симболизацији простора, значењској сугестији боја, разлици екстеријера у Италији, и у Француској. Италија би, по суштинској разлици, симболизовала пећину, а Француска – простор изван ње. Међутим, проблематизован је и простор изван пећине, као и трансформативност лика на путу док не постане злочинац. Радоњић говори о филму као „метафизичкој детекцији“ збивања, о флешбековима који укидају хронологију

приче. Радоњић ситуира ситуације и стања јунака, повезује њихов ток мисли с поступцима и сценама које сигнализирају поразну перспективу Марчела који „нема емоција, нема емпатије, и, самим тим, нема ни способности за дјеловање на основу емоција, па ни за дјеловање на основу морала“. Посебан дио рада односи се на анализу Марчела и његове издаје професора Квадрија коју Радоњић тумачи и у односу на библијски подтекст о Јудиној издаји Исуса. Радоњић цитира дјелове из Моравијевог романа који се односи на ту аналогiju („Аналогија се губила, нестајала је, остављајући за собом само траг поносне и горде ироније.“). Анализира сцену у Паризу, најизразитије означену аналогijом и поређењем са седмом књигом Платонове *Државе* и Сократовом алегоријом о пећини. Аналитички и прегледно, аутор рада анализира однос Марчела и професора. Филм се критички односи према перспективи ликова, карактеризацији и трансформацији односа међу ликовима, којима Бертолучи открива стварност ликова у фашистичком времену. Прототекст Платонове пећине открива суштину филмске приче која, како каже др Горан Радоњић, развија „моралну дистанцу“ од живота ликова. Анализа ликова је вишезначна, упоређива с јунацима из романа Моравије, Достојевског и Шекспира, с исходима или крајем радње у различитим оквирима.

У закључку врло интересантног рада, Радоњић тумачи перспективу филмске приче и перспективу гледалаца („Можемо ићи и корак даље па рећи да је ту заправо свако у тамници, и публика и јунак“). Јунак Бертолучијевог филма „свјесно бира конформизам, бира ропство. Штавише, он сазнаје, као и у сцени у професоровој радној соби, управо користи као разлог и оправдање свог избора“. Радоњић у својој анализи спаја истанчан осјећај за естетску функцију књижевности и исто такво својство филма, за философски и поетски присутну слојевитост испричаних прича у књизи и на филму, за сложени однос митске, библијске и универзалне суштине бића и свијета у ограниченој позицији бића, између датог или могућег јачања свијести о себи. Рад ставља пред дилему читаоца јер се и он, после крајње обухватне и квалитетне анализе, налази у позицији да одлучи да ли је знање предност или кочница, како Радоњић на крају рада и поентира реченицом: „Знање може водити и ропству и ослобођењу“. Рад је у потпуности испунио захтјеве постављене теме и учинио да се о овом питању будући проучаваоци књижевности и филма могу с разлогом позивати на Радоњићев рад.

Трећи рад, „Путопис *Љубав у Тоскани* Милоша Црњанског: функције и значења“ примјер је Радоњићеве ерудитности и теоријског приступа изабраној теми. Сам наслов упућује на важност теоријског увида у „функције и значења“ путописа, што значи да аутор рада разматра теоријске одреднице типа и врсте приповиједања у путопису и у односу на традицију његовог настајања. Већ у апстрактну рада дато је полазиште у констатацији да „текст има више функција, међу којима се издвајају самообликовање, легитимизација аутора и његове поетике, дефинисање идентитета заједнице“, као и став да се у тексту путописа остварује стварност коју одређује језик, односно текст, који је, опет, израз новог поетског трагања „за утјехом, за личним и колективним препородом, за смислом, за аутентичношћу...“. Радоњић, с правом, закључује да „Црњански реafirмише модернистичко вјеровање у умјетност, у текст као истинску реалност“.

Доц. др Горан Радоњић у раду анализира све аспекте Црњансковог дјела *Љубав у Тоскани*, од рецепције овог дјела и типолошког одређења путописа који се схвата као текст „који тематизује путовање“. Мишљење страних и наших аутора послужило је Радоњићу да својом аргументацијом прође кроз еволуцију критичких мишљења о путопису као специфичном облику стварања како би аргументовано закључио да се ради о граничном и хибридном жанру, о једној врсти енциклопедијског жанра који укључује и друге књижевне жанрове и особине „полукњижевних текстова какви су дневници, писма, мемоари, до, шире схваћено, есејистичких текстова, филозофских, психолошких, антрополошких, етнолошких и других, и, посебно, књижевне и друге умјетничке критике“. Да би до краја отворио суштину Црњансковог путописа, Радоњић користи историјску перспективу и значење путописа, а потом, перспективу путописа Милоша Црњанског и његову специфичност у односу на традицију овог жанра.

Путовање као тема и мотив пута који рађа и покреће причу има два приповиједачка модуса – нефикцију и фикцију или објективну слику стварности и ону другу која се формира обликовањем искуства, доживљајем културног и другог наслеђа,

Црњански каже „пртљага“, из којег се „ствари виде, а не препознају“. Виђење је синоним за онесобичавање, за текст у којем доминира субјективност и индивидуализам оног који, као путник, евоцира традицију и спаја сада и овдје са ширином свог погледа на свијет. Приповједач Црњанског није туриста, већ путник, закључује Радоњић, неко ко из једног простора улази у други, „у сталном самопреиспитивању“, на симболички схваћеном путу откривања сопственог идентитета, идентитета туђе историјске и културне традиције као мјеста сусрета са собом, својим народом и завичајем. Стога, наглашава доц. др Горан Радоњић, „путопис *Љубав у Тоскани* јесте не само легитимизација аутора него и легитимизација његове поезије, суматраизма“.

Доц. др Горан Радоњић говори о путовању као открићењу, ходочашћу, искуству, средству за обликовање стварности која враћа стварност која нестаје и осипа се под утицајем технолошких и других промјена. Црњански у Италију долази „и у име Русије“, Гогоља, који је „дуго боравио у Италији“, и који се враћа Русији са свијешћу о њеној непролазној љепоти. Црњански се, такође, враћа оном што је било – култури или Италији какве „не може бити нигдје, осим у његовом тексту“. И док „индустријализација мијења свијет“, анализира Радоњић потребу Црњанског за континуитетом културне историје, за свијетом природе коју карактерише цивилизација и дух времена, споне прошлости и садашњег тренутка универзализују присутност оног што је старо, вриједности, каква је Данте и његово дјело. Текст путописа свједочи то наслеђе текстом, оним што текст доноси и зауставља кроз „аутентичну стварност“. Стварност, закључује Радоњић, има егзистенцију у тексту, она је егзистенцијална у језичкој стварности, дакле, у књижевној реалности, испуњеној постојањем у култури и духовности. На путу повратка себи („Прах из стварности сада постаје прах писања: и то је знак да текст долази на мјесто реалности“), повратак има одређење сагласно „повратку себи, повратку стварању“. Радоњић употребљава значењске паралеле овог с крајем Џојсовог романа *Портрет уметника у младости* на мјесту гдје се Џојсов јунак сучељава „са стварношћу искуства“ и потребом „да у ковачници своје душе искује још нестворену свест свог народа“. Чини се да је сродност стварања „као интерпретирања и преобликовања традиције“ веома блиска јер се говори о истовремености искуства и стварања. Одлазак на путовање је улазак у искуство и сазнање свијета, потом у текст, у поетску стварност своје, аутентичне стварности, сагласне трагању за континуитетом вриједности и отпору њиховог нестајања и губљења. Путовање је, закључује доц. др Горан Радоњић, „двоструко“ – спољашње и унутрашње, јединствено по томе што се поетски субјект путовањем удаљава и враћа себи, од пута сазнања до стварања поетске стварности и језиком створене реалности текста.

Радови доц. др Горана Радоњића су оригинални научни радови, написани аутентичним приступом проучавања српске и свјетске књижевности, културе и умјетности. Његови радови објављени су у престижним часописима и зборницима и незаобилазни је избор литературе за научну и стручну јавност, као и студенте и њихов избор литературе за писање семинарских и дипломских радова.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Доц. др Горан Радоњић има дугогодишње искуство у раду са студентима. Ангажован је на бројним предметима на матичном, а и на другим факултетима Универзитета Црне Горе. Пратећи његов рад увјерила сам се у његову посвећеност и иновативност, као и отвореност за сарадњу. Високе оцјене на студентским анкетама свједоче о квалитету његовог педагошког рада.

Радоњић је ментор и члан комисија за одбрану завршних радова на основним и на постдипломским студијама.

Посебан квалитет његовог рада представља осмишљени програм за предмет *Српска књижевност и филм*, који је, у вријеме иновирања студијских програма и акредитације, увео у План и Програм Студијског програма за српски језик и јужнословенске књижевности.

STRUČNA DJELATNOST

Стручна дјелатност кандидата Горана Радоњића огледа се у организовању трибина, учешћу на округлим столовима и промоцијама, гдје доприноси афирмацији књижевних и научних вриједности. О стручности кандидата Радоњића свједочим и као уредник научног часописа чији је он члан редакције. Радоњић је

и члан жирија за регионалну награду за најбољи роман године. То све говори о томе колико је рад Горана Радоњића цијењен у научним и стручним круговима, а и шире.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	12	47	27	123,5
2. PEDAGOŠKI RAD	7	12	14	29
UKUPNO	20	60	53	164,5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Сматрам да квалитетом научних радова, као и квалитетом педагошке и стручне дјелатности, доц. др Горан Радоњић испуњава услове за избор у ванредног професора за области Србистика – Српска и јужнословенска књижевност и Општа књижевност и теорија књижевности на Студијском програму за српски језик и јужнословенске књижевности Филолошког факултета Универзитета Црне Горе, на предметима које предаје. Стога, са задовољством предлажем да се доц. др Горан Радоњић изабере у звање ванредног професора.

RECENZENT

Проф. др Лидија Томић, редовни професор Филолошког факултета, Никшић.

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Uvidom u dokumentaciju konstatujem da kandidat Goran Radonjić ispunjava uslove predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja. Radonjić je diplomirao 1995. godine na Odsjeku za srpskohrvatski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, magistrirao je 2001. godine na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu, gde je i doktorirao 2009.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Radovi Gorana Radonjića pokazuju njegovo poznavanje različitih književnoteorijskih pristupa čija iskustva koristi kritički, polazeći uvek od samog teksta. Široka su njegova interesovanja, i kreću se od savremene književnosti, preko klasika kao što su Njegoš, Andrić i Crnjanski, žanrova kao što je putopis, pa do filma i filozofije, kao i metodologije nauke o književnosti. Radonjić uvek zauzima perspektivu koja će osim težnje za preciznijim razumevanjem nekog teksta imati težnju i ka osvetljavanju nekih širih, teorijskih pitanja, kao što su žanrovi, modeli priče, odnosi među umetnostima, priroda književnosti. Važan element njegovog tumačenja po pravilu su komparativni uvidi. Izdvojićemo tri rada kako bismo ilustrovali te ocene.

U radu „Konformizam kao upotreba znanja: Bertolući, Platon, pećina“ Radonjić na osnovu analize Platonove alegorije o pećini, Bertolućijevog filma „Konformista“ i istoimenog romana Alberta Moravije razmatra različita, teorijski relevantna pitanja. Ona se tiču, između ostalog, odnosa između književnosti i filma, adaptacije, filozofije i filma, funkcionisanja alegorije, konformizma, znanja, obrazovanja i slobode. Ističući brojne konotacije Platonove alegorije o pećini, Radonjić ističe njenu autoreferencijalnost i dvostrukost koju po definiciji ima, budući da govori o jednoj stvarnosti, a misli na drugu, time stvarajući mogućnost za dva tumačenja, pogrešno i ispravno. Da bi se došlo do istine potrebno je da se sagleda sopstveni položaj, što znači da je interpretacija sveta neodvojiva od interpretacije sebe. Radonjić tumači narativne i formalne aspekte Bertolućijevog filma, ukazujući i na izmene u odnosu na Moravijin

roman, od kojih je ključna ta što se biblijske analogije iz romana zamenjuju analogijom sa Platonovom pećinom. Na taj način film postaje i audiovizuelna interpretacija Platona. Sa druge strane, fiktivni svet filma tumači se Platonovim pojmovima i slikama, pa ti pojmovi i te slike dominantno utiču na strukturu i značenja samog filma. Radonjić izdvaja poznatu scenu u kojoj se naslovni junak susreće sa svojim profesorom i gde se rekreira situacija iz Platonove alegorije i sugerise višeznačnost relacija i analogija. Profesor i junak liče na zatvorenike iz Platonove pećine; oni učestvuju u filozofskom dijalogu, poput Sokrata i Glaukona. Analogija se gradi i unutar sveta samog filma, jer se u toj sceni rekreira nekadašnje profesorovo predavanje, kada je naslovni junak bio njegov student. Tumačeći tu scenu, a i neke druge u Bertoluccijevom filmu, Radonjić uočava kako se narativni aspekti (priča, likovi, prostor, vreme) povezuju sa audiovizuelnim (scenografijom, osvetljenjem, radom kamere) stvarajući značenje.

Radonjić ispituje kako se takvim elementima otvaraju teme moći, ideologije, interpretacije, psihologije, odgovornosti pojedinca, kao i opštije teme, kao što su obrazovanje i funkcija umetnosti. Radonjić iz više perspektiva tumači književni, filmski i filozofski tekst, najpre na immanentan način, zatim komparativan, da bi onda ispitivao odnos teksta i društva.

Rad „Pristup Pavla Popovića *Gorskom vijencu* i pozitivizam“ bavi se čuvenim profesorom Beogradskog univerziteta i značajem koji on ima za tumačenje Njegoša, ali i za sliku o našoj kritici, kao i o nauci o književnosti uopšte. Radonjić problematizuje ocenu koja je preovladavala u kritici po kojoj je Popovićev pristup pozitivistički, što je uzimano i kao veliki nedostatak. Radonjić se osvrće na karakteristike pozitivizma, uočavajući da se u novije vreme, nakon relativno dugog marginalizovanja, obnavlja interesovanje za taj pristup, te da se on u kontekstu novijih teorijskih pravaca vidi i na nov način. Iako se sam Popović poziva na Sent-Beva, kao jednog od vodećih predstavnika pozitivizma, Radonjić pokazuje da za Popovića književni tekst ima povlašćeno mesto, dok se u pozitivizmu, kao i u nekim savremenim pristupima, može uočiti težnja da književni tekst to povlašćeno mesto izgubi, i da se tekstovi iz različitih sfera tretiraju jednako. Za Popovića, značenje se nalazi u funkcionisanju teksta i u delovanju teksta u društvu. Kao važan element Popovićevog pristupa Radonjić ističe to što on, razmatrajući *Gorski vijenac* u društvenom kontekstu, ne traži biografske ili društvene uzroke Njegoševog dela, što bi bila pozitivistička perspektiva. Nasuprot tome, Popović ispituje kako Njegošev tekst deluje na društvo i nalazi da je to ključni tekst za formiranje jedne zajednice. Popović naglašava Njegoševu političku koncepciju predstavljenih događaja, koja, kako on smatra, izaziva Njegoševu poetsku koncepciju događaja. Radonjić te Popovićeve uvide povezuje sa kontekstom u kome se sam Popović nalazi, pokazujući kako je i tumačenje na isti način određeno kontekstom i deluje na njega. Između ostalog, Popovićevi tekstovi umnogome utiču na to da Njegoševo delo zadobije kanonski status. Taj rad ilustruje Radonjićevu teorijsku kompetenciju, sposobnost da na nov način sagleda uvrežene stavove i ocene, da preispituje i upoređuje teorijske pravce i pojedinačne pristupe, kao i da osvetljava recepciju temeljnih tekstova i načine na koje funkcionišu književne i druge vrednosti.

Iz unekoliko drugačije perspektive Njegošem se bavi Radonjićev tekst „Njegoševa obrada priče o Batriću Peroviću“. Primenjujući naratološki pristup, a zatim i iskustva novog istorizma, Radonjić narativ o Batriću Peroviću tumači kao jednu varijantu tipične priče koja se može svesti na osnovne strukturne elemente. Model te priče je: otmica, nuđenje otkupa, odbijanje ponude, ubistvo, osveta. Uz to, ta se priča može razumeti i kao jedan opšti model kojim se stvarnost saznaje i predstavlja. Varijante te priče Radonjić nalazi u pesmama „Perović Batrić“ iz četvrte Vukove zbirke, „Perović Batrić“ i „Opet Perović Batrić“ iz četvrte knjige *Srpskih narodnih pjesama iz neobjavljenih rukopisa Vuka Stef. Karadžića*, te „Osveta Batrića Perovića“ iz *Ogledala srpskog*, kao i u pesmi „Jovan Bakić i Osman Čorović“. Elemente tog modela naći će, recimo, i u pesmi „Banović Strahinja“. Radonjić tumači da se taj epski model u *Gorskom vijencu* transformiše u jedan lirski oblik, tužbalicu, sa ključnom promenom koju donosi uvođenje novog lika, sestre Batrićeve. Time se otkriva još jedan potencijal te priče, a to je bliskost sa tragedijom osvete. Taj je potencijal implicitan već u naslovu iz Njegoševе knjige, gde se, za razliku od Vukovih naslova, ističe motiv osvete. Tužbalica, kaže Radonjić, aktivira mnoge značenjske potencijale. Njom se stvara veza sa vrednostima koje su u osnovi identiteta, ona je i sredstvo da se pokojnik isprati na drugi svet, a i način da se očuva u pamćenju. Opisivanjem se pokojniku daje definitivna karakterizacija, oblik u kom će se čuvati u pamćenju. Tužbalica ima i katarzični potencijal, jer je pevanje i način da se bol za umrlim savlada. Sem toga, tužbalica može imati i osvetnički

karakter, može podsticati na odmazdu. Kod Njegoša se povezuju tri vrste teksta, epski (epska pesma), lirski (tužbalica) i dramski (tragedija). Prolazeći kroz varijante priča se transformiše. Od priče o odnosu između dva lika, zatočenika i mučitelja, postaje sve opštija priča: o odnosu između dve porodice, između dva plemena, da bi u *Gorskom vijencu* postala priča o odnosu između dve zajednice. Svaku realizaciju tog narativnog jezgra, tumači Radonjić, možemo razumeti kao neku vrstu pregovaranja sa društvenim kontekstima i praksama. U sestrinoj tužbalici Batrić se individualizuje, slika se kao oличење ideala, što utiče na konstruisanje identiteta. Poziva se na osvetu, ali se osveta istovremeno i problematizuje, pa se identitet i gradi i podriva. I u pesmama iz *Ogledala srpskog* i u *Gorskom vijencu* ističe se još jedan aspekt, analogija između Batrića i vladike Danila, koji je i sam nastradao slično kao Batrić. U širem smislu, može se primetiti i analogija sa Njegošem, jer je i on živio u stalnoj opasnosti. Gledano u kontekstu *Gorskog vijenca*, tužbalica dolazi odmah nakon svatova i njihovog pevanja. Međutim, bilo da je zbivanje u znaku Erosa ili u znaku Tanatosa, suština je ista, kaže Radonjić, to je antagonizam prema Turcima, agon, borba. To je znak i da epizoda sa Batrićem ima važnu funkciju u samoj drami. Veza među naizgled nepovezanim scenama je tematska, analoška, što je donekle slično tome kako funkcioniše Šekspirov *Hamlet*. Epizoda sa Batrićem prilog je i enciklopedičnosti *Gorskog vijenca*, i to, kako pokazuje Radonjić, u smislu prikazivanja života i običaja, ali i u bahtinovskom smislu, kao enciklopedija žanrova i stilova. Najzad, završetak te epizode donosi još jednu važnu izmenu u odnosu na tradiciju: to je samoubistvo sestre koja nariče za bratom. Umesto terapijskog delovanja i čuvanja u sećanju, gradi se scena gde poezija više nema tu moć. Batrićeva sestra, a onda i deda, knez Bajko, stradaju, i time postaju i sami žrtve turskog zla, koje i same traže osvetu. To je još jedan ritualni momenat u toj sceni. Batrićeva smrt nije data kao pitanje ličnog ili porodičnog gubitka, nego kao pitanje opstanka zajednice.

Goran Radonjić i u ovom radu pokazuje sposobnost za izdvajanje karakterističnih elemenata u vrednim književnim delima. Upotrebom različitih teorijskih pristupa dolazi do važnih kritičkih uvida, na jednoj, a i do teorijskih zaključaka na drugoj strani.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Doc. dr Goran Radonjić prilazi nastavi posvećeno i na kreativan način. Usavršavao se u Americi, i težnja da osavremeni nastavu dovela je do uvođenja kursa o književnosti i filmu. Kvalitet njegovog rada potvrđuje i to što je u studentskim anketama dobio visoke ocene. Kao mentor na osnovnim i postdiplomskim studijama on usmerava kandidate ka teorijskom i kritičkom mišljenju. Pozivi na predavanja na drugim univerzitetima govore o tome da je cenjen i kao tumač književnosti i kao predavač.

Stručna delatnost

Kandidat Goran Radonjić organizuje promocije knjiga, tribine i učestvuje na njima po pozivu. Član je redakcije naučnog časopisa. To što je član žirija za regionalnu nagradu za roman godine ukazuje na pouzdanost njegovog vrednosnog suda.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	12	47	27	123,5
2. PEDAGOŠKI RAD	7	12	14	29
UKUPNO	20	60	53	164,5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Celokupan naučni, stručni i pedagoški rad kandidata Gorana Radonjića svedoči da je u pitanju zreo i kvalitetan naučnik i predavač, koji je kao takav prepoznat i u širem naučnom prostoru. O tome govore i pozivi za učešće na naučnim skupovima, predavanja po pozivu i saradnja u eminentnim časopisima i zbornicima. Na osnovu svega toga predlažem da se doc. dr Goran Radonjić izabere u zvanje vanrednog profesora za oblasti Srbistika – Srpska

i južnoslovenske književnosti i Opšta književnost i teorija književnosti na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Dr Kornelije Kvas, redovni profesor,
Univerzitet u Beogradu – Filološki fakultet

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Suptropsko voćarstvo** na Biotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen na web adresi Zavoda za zapošljavanje br. 201762103130, od 12.11.2021. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR BILJANA LAZOVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođena sam 1962. godine u Andrijevici. Srednju školu završila sam u Podgorici (Titogradu) 1980. godine. Školske 1980/81 upisala sam Poljoprivredni fakultet u Novom Sadu, smjer voćarsko-vinogradarski, gdje sam diplomirala 1985. godine. Na istom fakultetu upisala sam poslediplomske studije na grupi za Pomologiju. Magistarski rad pod nazivom: 'Promjene sadržaja i sastava proteina u maslinama tokom aktivne vegetacije' odbranila sam 1994. godine. Doktorsku disertaciju pod nazivom 'Pomološke karakteristike introdukovanih sorti masline (*Olea europaea* L.)' odbranila sam takođe na Poljoprivrednom fakultetu u Novom Sadu 1999. godine.

Pohađala sam više međunarodnih kurseva iz oblasti maslinarstva i organoleptike maslinovog ulja (Maroko, 1990; Italija, 1995; Kipar, 2001; Grčka, 2005) u organizaciji Međunarodnog savjeta za maslinu (IOC). Tromjesečnu specijalizaciju iz biotehnologije, na karakterizaciji sorti masline na proteinskom i DNK nivou, obavila sam u HRI u East Mallingu u Engleskoj 1998. godine. Iz oblasti 'Biotehnologija u poljoprivredi' obavila sam dvomjesečne specijalizacije u Izraelu (2001), Kini (2003) i Grčkoj (2007). Pored ovih, obavila sam i jednomjesečnu specijalizaciju iz oblasti 'Organske poljoprivrede' na IAM Bari, Italija (2004) i više kraćih specijalizacija: bioinformatika (Španija, 2001) u organizaciji Ciheam-a, HACCP (Francuska, 2006), Menadžment banke gena (Švedska, 2006), Statistika u poljoprivredi (Švedska, 2011), i dr.

Učestvovala sam u realizaciji brojnih međunarodnih (iz okvira FP7 – Agriscimont, Tempus, SEE-ERA, i dr.), nacionalnih i bilateralnih projekata kao koordinator ili član radnog tima. Kao autor ili koautor objavila sam više od 90 naučnih i stručnih radova u

domaćim i stranim časopisima ili saopštila na naučnim skupovima. Koautor sam na pet međunarodnih i dvije nacionalne monografije. Učestvovala sam u pripremi 'Botaničkog leksikona' u izdanju Crnogorske akademije nauka i umjetnosti (u štampi). Govorim engleski i italijanski jezik.

Član sam Odbora za Poljoprivredu Crnogorske akademije nauka i umjetnosti od 2014. godine. Takođe sam član Sektorske komisije za poljoprivredu, prehranu i veterinu Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta.

Predstavnik sam Crne Gore u 'Pan-Balkan alliance of natural products and drug discovery association (PANDA)', čiji su nosioci Kineska Akademija nauka (SIMM) i Institut za biološka istraživanja 'Siniša Stanković' (IBISS), Univerziteta u Beogradu.

Predstavnik sam Crne Gore u CEEPUS programu i partner u CEEPUS III mreži: 'CIII-RS-1607-01-2122 – 'Resilient management of bioactive compounds from plants and organic wastes in Middle-Europe'.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Radni odnos započela sam zapošljavanjem u Poljoprivrednom institutu, u Zavodu za suptropske kulture u Baru, na određeno vrijeme u periodu od januara do decembra 1988. godine. U istoj instituciji zasnovala sam stalni radni odnos od 16.04.1990. godine, koji traje do danas. Na početku radne karijere bila sam u zvanju asistenta saradnika, a nakon odbranjenog magistarskog rada izabrana sam u zvanje istraživač-saradnik, 1994. godine. U zvanje naučnog saradnika izabrana sam februara 2001. godine, a 2006. godine u zvanje viši naučni saradnik za oblast Suptropsko voćarstvo. Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore br.03-715 od 01.03.2017. godine izabrana sam u zvanje vanredni profesor za oblast Suptropsko voćarstvo. Prodekan za nastavu bila sam u periodu 2007-2010. godine na Biotehničkom fakultetu. Od oktobra 2021. član sam Odbora za doktorske studije Univerziteta Crne Gore.

Na studijskom programu Biljna proizvodnja – Osnovne akademske studije poljoprivrede anagažovana sam kao predavač na dijelu predmeta 'Fiziologija biljaka', a na master studijama Voćarstvo, vinogradarstvo i vinarstvo na predmetima 'Oplemenjivanje voćaka i vinove loze' i 'Maslinarstvo i uljarstvo'. Takođe sam predavač na Primijenjenim studijama poljoprivrede u Baru, na predmetima: 'Fiziologija biljaka', 'Maslinarstvo' i 'Uljarstvo' na osnovnom studijskom programu Mediteransko voćarstvo i predmetu 'Kultura tkiva' na primijenjenom master programu Rasadničarstvo. Na doktorskim studijama Biotehnika predavač sam na izbornom predmetu 'Savremeno maslinarstvo'.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Autorske naučne monografije			
M4 Poglavlje u monografiji nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Lazović B. (2021): 'Biodiverzitet i genetički resursi', poglavlje u monografiji 'Genetički resursi u biljnoj proizvodnji Crne Gore', CANU, Odjeljenje prirodnih nauka (str. 11-30), u štampi (potvrda, br.03-1200, u prilogu). ISBN COBISS.CG-ID	2	2
2.	Lazović B., Marković M. (2021): 'Poljoprivreda Crne Gore', poglavlje u monografiji 'Genetički resursi u biljnoj proizvodnji Crne Gore', CANU, Odjeljenje prirodnih nauka (str.31-64), u štampi (potvrda, br.03-1200, u prilogu). ISBN COBISS.CG-ID	2	2
3.	Lazović B., Adakalić M. (2021): 'Suptropske voćne vrste - Maslina', poglavlje u monografiji 'Genetički resursi u biljnoj proizvodnji Crne Gore', CANU, Odjeljenje prirodnih nauka (str.143-182), u štampi (potvrda, br.03-1200, u prilogu). ISBN COBISS.CG-ID	2	2
4.	Lazović B., Jovović Z., Marković M. (2021): 'Budućnost genetičkih resursa u biljnoj proizvodnji', poglavlje u monografiji 'Genetički resursi u biljnoj proizvodnji Crne Gore', CANU, Odjeljenje prirodnih nauka (str.401-434), u štampi (potvrda, br.03-1200, u prilogu). ISBN COBISS.CG-ID	2	2
Radovi u naučnim časopisima			
Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na listama, rangiran u prvih 25% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA